

Tisztelt kiállítás-látogató közönség

Azért gyűltünk ma össze a múzeum kiállítótermében, hogy megálljunk egy percre, kifújjuk magunkat, Zsuffa Péter fényfestő szemével nézzük a világot, az ő látásának segítségével éljük ki leleselkedő hajlamunkat.

Amennyire Pétert ismerem Ő most sem áll meg. Egyáltalán- nekem nincs még egy ilyen ismerősöm, aki ennyire megszállottan rohanna végig a napjait. Nem tudok elképzelni még egy embert, akinek az autója szélvédőjén belül 3 sorban felragasztva sorakoznának a kis emlékeztető cetlik, mint neki. Nem a megélhetés, vagy megalkuvó megrendelések űzik, nem a családjáért fut, vagy az anyagi lét egy újabb csillogó üvegcserepének megszerzése hajtja, csupán a vére. És ez éppen elég ok arra, hogy rohanjon, intézkedjen, tervezzen és véghezvigyen valamit. Számára a legfontosabb fogalmak között szerepel a MOZGÁS és a LÁTÁS. Igazi Moholy Nagy növendék, aki komolyan gondolja szellemi mestere megfogalmazását: **a művészi érzékelés - látás mozgásban.**

Ennek ellenére talán a legnagyobb sértés lenne a részemről, ha őt egyfajta száguldó riporternek nevezném, hiszen ezzel mozgásának és látásának pontosan a valódi célját venném el. Péter nem riporter, nem fotográfus, nem fényképész, Ő fényfestő. Ezt a fogalmat itt-a fényírók fesztiválján- nem kell magyarázni, de mivel szemléletét alapvetően ez irányítja mégis fontos, hogy tisztázzuk.

A fényképész a művészet napszámosaként főleg a művészet megörökítő funkcióját gyakorolja. A mesterség pontos ismerete, lehetőségeinek felmérése után, dokumentál. A művészi megismerés nála a tárgyra koncentrálódik, munkája közben nem tévedhet, így nem lehet részese a felfedezés örömeinek sem.

Ezzel szemben egy fényfestőt- mivel ilyen szakma nincs bejegyezve a sárga könyvbe- nem kötik a konvenciók. Számára a megszokás- akár tematikai, akár beállítási, akár fénytani szempontból csak arra jó, hogy átlépje. Nem a tárgyra koncentrál, illetve a tárgy jól definiált élességén át is meglátja saját magát és azt a világot, amelyben mozog. Nem a dokumentálás foglalkoztatja, nem a szépséget keresi, hanem autonóm kifejezésformát. A fotográfia szabályait-melyek akaratlanul is újabb és újabb technikai lehetőségek kutatásába vesznek- nála a képkalkotás szabályai váltják fel. Fényt festeni lehet 300 000 Ft-os géppel, de jó erre egy kiszuperált 50 éves masina is. Ám a ritmus a pozitív- negatív formák a képi egyensúly a képi feszültség kérdését még nem tudták gépiesíteni. Illetve fényt festeni nem géppel kell, hanem szemmel és fejjel.

A fényképész az időt merevíti állóképpé, a fényfestő képén az idő múlása tetten érhető a különböző megvilágítások időbelisége, térbeli mozgásai által. A kép nem statikus-hiszen mozgás közben született. A fény mozgása közben.

A fotográfus rafinált előhívási trükkökkel teszi hatásossá képét. A munkát a laborban kezdi. Végigkíséri az ezüstnitrátos papír útját ám munkája legtöbb esetben személytelen marad. A fényfestő megpróbálja előre lejátszani a fizikai folyamatok végkimenetelét vállalva a tévedés örömét, megalkotja fantasztikus eszközeit a fény megragadására, munkába fogására és expozíció után a fotót késznek tekinti. Az itt kiállított papírképek mindegyikét úgy hívták elő, hogy abba az alkotó már csak minimálisan változtathatott. Tehát gépiesítve A végeredmény mégis érzékeny személyes. Felületei, foltjai úgy őrzik alkotójuk gesztusait, mint egy grafikán, vagy festményen.

A hagyományos fotó többnyire a klasszikus perspektíva törvényei szerint rendez el a látnivalót. Egy rétegben vetíti elénk a különböző térrészeket. Az előtér- középtér- háttér képelességben elkülönül, a megvilágítás segítségével hangsúlyt kap. Itt egy egészen más; absztrakt térbeliség látható. Leginkább arra hasonlít ez, amit fejlett számítógépes képkalkotó rendszerek alkalmaznak: különböző termélységű layerek olvadnak egymásba. A néző szempontjához közelebb eső részek matt fekete foltjai elé kerülnek a távolabbi megvilágított kontúrok, a hideg színek elé a meleg tónusok, a sima felületek elé az anyagszerű faktúrák. Az egységes háttér nem a motívum mögött helyezkedik el, hanem egyenrangúságra törekszik, körülvéve a fényvel elárasztott foltokat. Ez a számítógépes látásmód azonban minden manipulációtól mentes. Talán a hagyományos témák kerülése mellett pontosan ebben rejlik Zsuffa Péter eredetisége.

Most, hogy tisztáztunk néhány alapvető különbséget fotográfus és a fény útját és idejét, élességét és színét manipuláló fényfestő között, ideje, hogy szóljunk a tartalmi kérdésekről is. Ám én elfogult vagyok, így nem vállalkozok kimerítő műelemzésre.

Péter sorozatokban gondolkodik, hiszen a sorozat az azonosságokkal finom változásokkal biztosítja számára a folyamatos jelen idő érzését, az ideiglenességet, a mozgást amelyben végsőkig felérzékenyített látása megtalálja az állandó és fontos dolgokat. A félelmet az elmúlástól a törekenységet, a testközelséget, amelyben ismét gyermekké lehet. Az alakokat övező aura vízből, színből, fényből szőtt világa tapintható zeneiséget áraszt. Egy olyan rendszert állít elő, amelyben ez a zene egységesíti a motívumok és elemek széles asszociációs világát. A képzettársítások számomra a világ két arcát mutatják meg. Egyrészt az ártatlanság, a tisztaság szinte panteisztikus napfényhimnuszát, másrészt az esendő és eredendően bűnös test vergődését. Az előzőt a színek, a víz, az elomló fények közvetítik, míg a másikat a hűrként feszülő testek, a véredényeket sejtető közeli képek, erős árnyékok a feszes zárt kompozíciók mutatják meg.

Zsuffa Péter most letéphet egy cetlit autója szélvédőjéről, jóízű falatozásba kezdhet mondjuk egy kis füstölt marhanyelvvel, miközben pörgős zenéi, vagy különböző egzotikus népek lagzilajcsiai szólnak hangszóróiból. Mi pedig még sokáig fogjuk látni lecsukott szempilláink mögött ezeket a képeket, amelyek megtekintését ajánlom kedves figyelmükbe.

2001. 04. 27. Városi Művészeti Múzeum, Győr